

תיאור סדנאות – 6.2.2014

הכנס השישי למחקר איכותני

כל הסדנאות מתקיימות בין השעות 09:00-12:00

1. תוכנת אטלס

ד"ר אולז'ין גולדשטיין, מכללת קיי

תוכנת אטלס נועדה לניתוח תוכן של מסמכי טקסט ומולטימדיה. היא מאפשרת לארגן את המסמכים, לנהל את הניתוח תוך איתור משמעויות של קטעי הטקסט (קידוד), יצירת הקשרים בין מושגי המחקר, כתיבת הערות ופרשנויות, הצגה חזותית של מושגים במהלך דיאלוג מתמשך בין הנתונים המקוריים לבין התובנות המתפתחות של החוקר על הסוגיה הנחקרת. התוכנה מאפשרת ייצוג וניהול הניתוח באמצעים גרפיים. כמו כן היא תומכת בעבודה שיתופית של צוותי חוקרים ואף בביצוע פרויקטים שיתופיים מרחוק דרך רשת האינטרנט.

מטרת הסדנה היא לחשוף את המשתתפים לאפשרויות התוכנה תוך התנסות בפעולות בסיסיות בניתוח ערכת חומרים מוכנה. הפעולות הבסיסיות הן:

- יצירת ציטוטים (קטעי טקסט) וקידודם
- הפקת פלטים לפי שאילתות
- יצירת מיפוי חזותי של הקודים וניתוח קשרי גומלין ביניהם
- ניתוח סרטונים ומולטימדיה
- שימוש באטלס לכתובת סקירת ספרות

משך הסדנה: 3 שעות עם הפסקה של רבע שעה

2. חקר השיח המקוון (למתקדמים)

פרופ' עירית קופפרברג, מכללת לוינסקי

שדה המחקר המקוון מציע אתגרים רבים לחוקר האיכותני משום שהוא מאפשר להתמקד בתקשורת אינטראקטיבית חברתית ומוסדית טבעית, בתהליכי בניית זהות של הפרט והקבוצה, בתקשורת בעת מצוקה בין אנשי מקצוע ואנשים הפונים לעזרה, בתהליכי למידה, ובקונפליקטים על רקע פוליטי, תרבותי ומגדרי ועוד. הסדנה תאפשר למשתתפים להיכנס לשדה מחקר מקוון זה כדי להתנסות בתהליך ניתוח שיח מקוון, ניסוח ממצאים ופרשנותם.

הסדנה מיועדת לחוקרים איכותניים מתחומי דעת שונים (פסיכולוגיה, סוציולוגיה, עבודה סוציאלית, חינוך, רפואה, יעוץ וכו') שיש להם ידע בסיסי בניתוח תוכן. **מספר המשתתפים עד 20.**

מבנה הסדנה:

1. **הגדרת מושגי יסוד** בתחום השיח המקוון והמחשתם עם דוגמאות משיח מקוון סינכרוני (למשל, צ'אט) וא-סינכרוני (למשל, פורום) תוך השוואת מאפייני השיח המקוון עם שיח פנים-אל-פנים ושיח טלפוני (כ-30 דקות).

2. **התנסות בניתוח טקסטים מקוונים באמצעות שתי שיטות ניתוח** (שיטת ניתוח מיצוב בשיח מקוון שפותחה על ידי מנחת הסדנה וניתוח לפי חקר השיחה המוסדית) והשוואת השיטות עם ניתוח תוכן (כ-120 דקות).

3. **שיחה מסכמת עם המשתתפים**: המסע הפרשני של החוקר האיכותני בשדה המחקר המקוון (כ-30 דקות).

4. למשתתפים תנתן רשימת מקורות הקשורים לנושא הסדנה.

רשימת מקורות חלקית:

Herring, S. C. (2010). Computer-mediated conversation: Introduction and overview.

Language@Internet, 7, article 2. Retrieved November 24, 2012 from

<http://www.languageatinternet.org/articles/2010/2801>

Herring, S. C. (2013a). Relevance in computer-mediated conversation. In S. C. Herring, D.

Stein, & T. Virtanen (Eds.), *Handbook of pragmatics of computer-mediated communication* (pp. 245-268). Berlin: Mouton de Gruyter.

Kupferberg, I. (2008). Self-construction in computer mediated discourse. In T. Hansson

(Ed.), *Handbook of research on digital information technologies: Innovations, methods, and ethical issues* (pp. 402-415). Hershey, PA: Information Science

Reference.

Kupferberg, I. (2013). Introduction: Computer-mediated troubled talk. A Special Issue on computer-mediated troubles talk. *Language@Internet*, 10, article2. Retrieved November 10, 2013 from <http://www.languageatinternet.org/articles/2010/2801>

3. **Trustworthiness, תבחיני איכות במחקר איכותני**

ד"ר פאולה פדר בוביס, אוניברסיטת בן גוריון בנגב

מהו מחקר איכותני "טוב"? איך עושים מחקר איכותני "טוב"? מטרתה של הסדנא היא לתת מענה לשאלות מורכבות אלו. בחלקה הראשון נלמד את משמעותו ומרכיביו של המונח trustworthiness, המתייחס לאיכות המחקרים האיכותניים. נדון בראציונאל מאחורי מונח זה, באסטרטגיות להשגת trustworthiness וביישומו לאורך שלבי ביצוע המחקר השונים ובחלקיו של הדיווח (דוקטוראט, תיזה, מאמר) האיכותני. בחלק השני של הסדנא ננתח דוגמאות מתוך מחקרים שפורסמו במטרה ללמוד כיצד ניתן לשפר את מערך המחקר האיכותני שלנו ולפתח קריאה ביקורתית של מחקרים איכותניים.

4. **ממקרה מסקרן לפרסום מדעי – כיצד מחברים בין נתונים, ניתוח ותיאוריה בניתוח**

אתנוגרפי-בלשני?

ד"ר אדם לפסטיין, אוניברסיטת בן גוריון בנגב

לסדנא זו שני שלבים:

1. היכרות ראשונית עם תחום האתנוגרפיה הבלשנית (linguistic ethnography), קהילה מחקרית שמתפתחת בשנים האחרונות, בעיקר באנגליה, במגוון של תחומים במדעי החברה. האתנוגרפיה הבלשנית משלבת בין הכלים המדויקים שבאמצעותם הבלשנות חוקרת דפוסי תקשורת לבין מחויבות אתנוגרפית לראייה הוליסטית, להשתתפותו של החוקר בפרקטיקה החברתית הנחקרת ולפרטיקולריות¹. חוקרים אתנוגרפיים בלשניים שואבים את מושגיהם, שיטותיהם והשראתם מאוסף של גישות לחקר השיח והאינטראקציה, ביניהן חקר שיחה (Conversation Analysis), בלשנות חברתית (Interactional Sociolinguistics), האתנוגרפיה של התקשורת (Ethnography of Communication), לימודי האוריינות החדשים (New Literacy Studies) ואנתרופולוגיה בלשנית (Linguistic Anthropology). בסדנא נתנסה בכלים נבחרים לניתוח נתוני שיח ואינטראקציה,

¹ ראו לדוגמה את Creese, A. (2008). Linguistic ethnography. In K. A. King & N. H. Hornberger (Eds.), *Encyclopedia of Language and Education* (2nd ed., Vol. 10, pp. 229-241). New York: Springer Science and Business Media LLC; and Rampton, B. (2007). Neo-hymesian linguistic ethnography in the United Kingdom. *Journal of Sociolinguistics*, 11(5), 584-607. כמו-כן, ראו את אתר האינטרנט של הפורום לאתנוגרפיה בלשנית של הממלכה המאוחדת: UK Linguistic Ethnography Forum: <http://www.uklef.net/>

במיוחד ניתוח סוגות שיח וניתוח מיקרו-אנליטי, ונדון בהנחות היסוד של גישות אתנוגרפיות בלשניות ובסוגיות פרשניות נבחרות.

2. דיון בבעיה של הפיכתו של "אירוע מעניין" למאמר מדעי. זהו אחד האתגרים הגדולים בעבודה אתנוגרפית-בלשנית: נתקלנו באירוע מעניין, השקענו ימים ואף שבועות וחודשים בניתוחו. ואולם אף כתב עת לא מוכן לפרסם מאמר על אירוע מעניין, והפיכתו של האירוע למקרה בוחן של תיאוריה מסויימת מעלה דילמות ובעיות רבות. נדגים את הסוגיה הזאת על בסיס נתונים שמקורם בעבודת שדה בבית-ספר יסודי במזרח לונדון (ועליהם נתרגל את הניתוחים בחלקה הראשון של הסדנא). הסדנא מתבססת על חומרים שפותחו באנגליה במסגרת היוזמה לפיתוח חוקרים של המועצה למחקר כלכלי וחברתי.²

5. Publishing Qualitative Study - הסדנא תתקיים בשפה האנגלית -

Mitch Allen, Publisher
Left Coast Press, Inc

This workshop is designed to give you, the qualitative researcher, guidance on how to publish your study. Taught by one of the leading publishers of qualitative books and journals, you will learn how to think about your book or article as a publisher or journal editor would, how to sell them on your idea, and how to get the writing finished. An emphasis will be placed on the importance of researching publication options and networking with gatekeepers. You will be given strategies for approaching and convincing a publisher to publish your book, ways to make your article attractive to editors, and concrete steps for finishing that half-done study on your computer. Bring your book or article idea to be discussed.

² <http://elc.ioe.ac.uk/index.html> . הסדנא תתייחס בעיקר למאמרים הבאים:

Lefstein, A. & J. Snell (2011). Promises and Problems of Teaching with Popular Culture: A Linguistic Ethnographic Analysis of Discourse Genre Mixing. *Reading Research Quarterly*, 46 (1), 40-69.

Snell, J. & A. Lefstein (in press) "Moving from "interesting data" to publishable research article -- some interpretive and representational dilemmas in a linguistic ethnographic analysis". In Smeyers, Paul, Bridges, David, Burbules, Nicholas and Griffiths, Morwenna, Eds. *International Handbook of Interpretation in Educational Research Methods*, Springer.

6. **Writing for the Public** – הסדנה תתקיים בשפה האנגלית

Akin Ajayi

Freelance Journalist

Research has a relevance that stretches far beyond the pages of peer reviewed journals; public understanding of complex concepts across disciplines is enriched by contributions from academia. At a time when academia is stymied by the twin challenges of fund-raising for research and cutbacks in teaching positions, it is crucial that researchers continue to remind the general public of the importance of their work. However, the communication of research concepts to mainstream audiences is often done by journalists, non-specialists at a remove from original research, and is typically characterised by the over-simplification or distortion of key concepts.

This workshop will concentrate on the key factors that researchers and academics must concentrate upon in order to communicate their ideas and research effectively with a non-academic audience. Emphasis will be placed on writing and speaking for a general audience; we will discuss structure, editing, jargon-free writing and gauging the needs of audiences.

Participants will also have the opportunity to discuss indirect forms of communication with the public, such as media interview management.

Participants are encouraged to bring abstracts or drafts of work in progress, to discuss how best these can be shaped to the needs of a general audience.

Akin Ajayi is a freelance writer and book critic. He writes features, profiles and criticism for The Jerusalem Post, Ha'aretz, The Forward, The Times Literary Supplement and other publications.

7. **Grounded Theory**

Prof. Juliet Corbin

This three hour workshop will present an introduction to grounded theory method as used by Anselm Strauss. It will discuss the foundation of the method and what researchers are trying to achieve through analysis. It will allow a short time for practice and questions. Participants will be given materials that they can take home and review.